

WOORDKUNST | OPGEGEVEN TEKSTEN 2e RONDE

(kies één van onderstaande teksten)

Tekst 1

HET MET ELKAAR EENS

Uit: *Verzamelde verhalen*, Lydia Davis, vertaling van Peter Bergsma, Atlas Contact, 2014

Eerst liep zij weg en toen, terwijl zij weg was, liep hij weg. Nee, voordat zij wegliep, liep hij bij haar weg, niet lang nadat hij was thuisgekomen, vanwege iets wat ze zei. Hij zei niet hoe lang hij weg zou blijven of waar hij naartoe ging, want hij was kwaad. Hij zei niets behalve: 'Dat doet de deur dicht.' Toen, terwijl hij weg was, liep zij bij hem weg en ging de weg op met de kinderen. Toen, terwijl zij weg was, kwam hij terug en toen zij niet terugkwam en het donker werd, ging hij naar haar op zoek. Zij kwam terug zonder hem te zien en toen ze een tijdje terug was, liep zij opnieuw weg met de kinderen om hem te zoeken. Later zei hij dat ze bij hem was weggelopen, en ze was het met hem eens dat ze bij hem was weggelopen maar zei dat ze pas bij hem was weggelopen nadat hij bij haar was weggelopen. Toen was hij het met haar eens dat hij bij haar was weggelopen, maar pas nadat ze iets had gezegd wat ze niet had moeten zeggen. Hij zei dat ze het met hem eens moest zijn dat ze dat niet had moeten zeggen wat ze zei en dat zij de avond had bedorven. Ze was het met hem eens dat ze niet had moeten zeggen wat ze zei, maar zei daarna dat het probleem tussen hen al eerder was begonnen, en als zij het met hem eens was dat ze de avond had bedorven, moest hij het met haar eens zijn dat hij het probleem had veroorzaakt dat eraan voorafging. Maar dat was hij niet met haar eens, nog niet tenminste.

Tekst 2

JEUGD

Uit: *Gedichten*, Yahya Hassan, vertaling Lammie Post-Oostenbrink, De Bezige Bij, 2014

VIJF KINDEREN OP EEN RIJ EN VADER MET EEN KNUPPEL VEELHUILERIJ EN EEN
POEL VAN PIS
WE STEKEN OM DE BEURT EEN HAND UIT
VANWEGE DE VANZELFSPREKENDHEID

DAT GELUID ALS ER EEN KLAP VALT
ZUSTER DIE ZO HAASTIG HUPT
VAN DE ENE VOET OP DE ANDERE
DE PIS ALS EEN WATERVAL LANGS HAAR BEEN
EERST DE ENE HAND DAN DE ANDERE
DUURT HET TE LANG DAN VALLEN DE KLAPPEN LUKRAAK EEN KLAP EEN KREET EEN
GETAL 30 OF 40 SOMS 50

EN EEN LAATSTE KLAP TEGEN JE KONT OP WEG NAAR BUITEN HIJ PAKT BROER BIJ
DE SCHOULDERS HIJST HEM OMHOOG GAAT VERDER MET SLAAN EN TELLEN
IK KIJK OMLAAG EN WACHT TOT HET MIJN BEURT IS

MOEDER GOOIT BORDEN STUK OP DE TRAP
ONDERTUSSEN DOET AL JAZEERA RECHTSTREEKS VERSLAG HYPERACTIEVE
BULLDOZERS EN VERBOLGEN LICHAAMSDELEN DE GAZASTROOK IN DE ZON
VLAGGEN VATTEN VLAM
ALS EEN ZIONIST ONS BESTAAN NIET ERKENT
ALS WIJ UBERHAUPT BESTAAN
WANNEER WIJ HIKKEN VAN ANGST EN PIJN
WANNEER WIJ NAAR ADEM OF EEN REDEN SNAKKEN
OP SCHOOL MOGEN WE GEEN ARABISCH SPREKEN
THUIS MOGEN WE GEEN DEENS SPREKEN
EEN KLAP EEN KREET EEN GETAL

Tekst 3

Uit: *Mind the gap*, Stefan Hertmans, Meulenhoff, 2000

De planeet begon te vallen.
Eerst aarzelend, alsof er even een schokje kwam In haar ellipsvormige baan.
We gingen verschrikt verzitten en wachtten af.
Er kwam een tweede schok. En toen zo hard,
Dat het laatste leven zich verslikte, en toen, toen- Begon het eindeloze vallen, eerst nog
Een dwarrelen, als een laatste blad
Dat losraakt van een boom bij de Isthmus.
Toen al iets sneller, een wind begon
Te gieren en waaide de atmosferen weg;
De blauwe klomp, radeloos en zwaar nu hij
Uit zijn baan gevallen was, zakte toen
Peilloos naar een diepte die ook boven
En onder was, steeds sneller, steeds zwaarder, Een steen die weg raast in een put
Die overal aan alle kanten is.
Onze haren waaiden en we keken
Naar elkaar. Ik zag zijn opwinding
En schaamde mij: ik had hem niet
Bedeekt en nu waren ook zijn ogen
Naakter dan naakt geworden.
We zaten en het water spoelde over
De laatste toppen. We hielden elkaar
Bij de hand en ik vroeg Broer, waar
Denk je aan.
Aan plevieren, zei hij, plevieren
Bij een vijver, met één poot ingetrokken, Roerloos bij een waterkant, en in de
Verte is een laan met gele bomen waar
De pauw de lucht indrinkt met hoge tonen.
En het kruiend ijs werd zwart,
Het ging door alle nevels en door
Dromen en het overstroomde ons
Wakende oog, want dag en nacht
Hadden opgehouden te bestaan.

Tekst 4

VLUCHTELINGE MET KIND

Uit: *Stem van alarm stem van vuur*, Chinua Achebe, vertaling Kees Simhoffer,
Het wereldvenster, 1981

Geen Madonna met Kind zou kunnen tippen aan dit beeld van moederlijke tederheid voor een zoon die ze weldra zou moeten vergeten. De lucht was zwaar van de stank

van diarree van ongewassen kinderen
met ziekelijke ribben en uitgedroogde
billen die moeizaam achter leeg
gebraakte buiken aan strompelen. De meeste moeders daar waren allang opgehouden

met zorgen maar deze niet; er bleef
een zweem van een lach om haar mond
en in haar ogen een zweem van moedertrots terwijl ze het roestbruine haar dat nog
op zijn hoofdhuid over was,
kamde en er -met zingende ogen- zorgvuldig een scheiding in legde ... in een ander leven
zou dit een kleine dagelijkse handeling
geweest zijn zonder gewicht vóór het
ontbijt en vóór het naar school gaan; nu
was het of ze bloemen plaatste
op een nietig graf.

Tekst 5

Uit: *Het hoofdkussenboek*, Sei Shōnagon (ca. 966-1017), vertaling Jos Vos, Athenaeum, 2018

[26] Onuitstaanbare dingen

Iemand die naar je toekomt als je dringend iets wilt doen en die maar niet ophoudt met praten. Gaat het om iemand die je nauwelijks respecteert, dan kun je hem makkelijk wegsturen met de woorden: 'Straks misschien', maar tot je grote ergernis lukt dat niet met mensen bij wie je je niet op je gemak voelt.

Bij het bereiden van inkt stel je vast dat er een haar in je inktsteen zit. Of er zitten kiezeltjes in de inkt, die vreselijk knerseren. [...]

Een doodsaaï iemand die er maar op los tatert, lachend als een idioot.

Ook heren die tijdens het drinken luidruchtig worden, met een vinger in hun mond pulken, door hun baard strijken – als ze die hebben tenminste – en sake-kopjes doorgeven, vind ik onuitstaanbaar. [...]

Een baby die begint te krijsen, net als je naar iemand wilt luisteren. Een zwerm kraaien, die wild en luidruchtig door elkaar fladderen. Een hond die begint te blaffen als je stiekem door een minnaar wordt bezocht.

Een man die je op een totaal ongeschikte plek hebt verstoep, en die dan begint te snurken. Je gaat doodmoe naar bed. Een mug meldt zich aan met dat dunne, zeurderige stemmetje van hem, en begint om je gezicht heen te draaien. Je voelt zelfs het zuchtje dat wordt opgewekt door zijn vleugels – dat is pas echt onuitstaanbaar! [...]

Je partner heeft niets dan lof voor een van zijn vroegere geliefden. Zelfs als hij haar lang geleden heeft gekend, vind je dat toch onprettig. En je kunt je indenken hoe hatelijk zijn woorden klinken indien hij nog steeds met haar omgaat!

[27] Dingen waarvan je hart sneller gaat kloppen

Mussen met jongen.

Een plek voorbijlopen waar kleine kinderen zitten te spelen.

Je te rusten leggen nadat je heerlijke wierook hebt aangestoken.

In een Chinese spiegel kijken die wat beslagen is.

Een jonge edelman die halt houdt met zijn koets om iets te vragen.

Tekst 6

IN HET VOORBIJGAAN

Uit: *Gedichten*, Radna Fabias, Arbeiderspers, 2018

het gewicht van een over het asfalt razende auto botst tegen het lichaam van een hond
de chauffeur is niet verzekerd en rijdt door
met een hondvormige deuk in zijn auto

de hond piept na

de stervende hond wordt nu herhaaldelijk overreden door elkaar opvolgende auto's het
geluid van brekende botten stijgt op naar de zuiver blauwe hemel boven het asfalt waar
de stervende hond blijft liggen

hier zucht de hond het leven uit

de dode hond ligt nu in de hitte
het lijkt alsof de hond in zijn eigen bloed slaapt

nu zwelt de hond op

de hond lijkt nu overgewicht te hebben
twee van de vier verbrijzelde poten wijzen naar de lucht

de hond is opgezwollen

nu ontploft de opgezwollen hond
de warme ingewanden van de gestorven hond springen uit zijn lichaam de gestorven
hond een huls

het vermorzelde karkas van de hond lijkt nu op een leeggelopen bloedballon of een heel
vies kleedje

de stank stijgt op naar de zuiver blauwe hemel boven het asfalt waar de gestorven hond
blijft liggen

de hond is nu omringd door vliegen